

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 9/05-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. januára 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Jozefa Sziszáka a Zuzany Sziszákovej, obaja bytom D. S., zastúpených advokátom JUDr. M. Z., D. S., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Okresným súdom Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. Er 1674/99, Ex 256/99 a Krajským súdom v Trnave v konaní sp. zn. 10 CoE 79/03 o odvolaní proti uzneseniu okresného súdu o schválení príklepu z 11. júla 2003, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Jozefa Sziszáka a Zuzany Sziszákovej o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. októbra 2004 doručená sťažnosť Jozefa Sziszáka a Zuzany Sziszákovej, obaja bytom D. S. (ďalej aj „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. M. Z., D. S., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Okresným súdom Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Er 1674/99, Ex 256/99, ako aj Krajským súdom v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní sp. zn. 10 CoE 79/03 o odvolaní proti uzneseniu okresného súdu o schválení príklepu z 11. júla 2003.

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdnemu exekútorovi JUDr. V. K., Exekútorský úrad M. (ďalej len „súdny exekútor“), 5. októbra 1999 sa oprávnená AGRA, s. r. o., M. (ďalej aj „oprávnená“) domáhala vymoženia peňažnej pohľadávky vo výške 2 100 000 Sk voči povinnej Ing. Z. L., V. M. (ďalej len „povinná“), priznanej právoplatným uznesením okresného súdu sp. zn. 9 C 121/99 z 10. augusta 1999.

V priebehu exekučného konania sp. zn. Er 1674/99, Ex 256/99 okresným súdom poverený súdny exekútor vydal upovedomenie o začatí exekúcie na predaj nehnuteľností patriacich do spoluvlastníctva povinnej s manželom (povinnej doručené 22. februára 2000) a 6. marca 2000 vydal exekučné príkazy na predaj uvedených nehnuteľností.

Sťažovatelia ďalej uviedli, že na účely výkonu exekúcie bol znalcom z odboru oceňovania nehnuteľností 19. februára 2002 vyhotovený znalecký posudok. Za účelom vykonania dražby predmetných nehnuteľností určil exekútor dražobnou vyhláškou z 25. júla 2002 termín dražby na 30. august 2002. Táto dražba, ako aj ďalšie dražby stanovené na 1. október 2002, 14. január 2003 a 14. apríl 2003 sa však neuskutočnili z rôznych zákonných dôvodov (nebolo vykázané doručenie povinnej a spoluvlastníkovi, dvakrát boli podané námietky proti znaleckému posudku a okresný súd musel o nich rozhodnúť, Ing. B. ako treťou osobou bola predložená dlhodobá nájomná zmluva s právom budúcej kúpy exekuoovaných nehnuteľností).

Napriek podaným námietkam proti znaleckému posudku exekútor dražobnou vyhláškou zo 14. apríla 2003 určil ďalší termín dražby na 19. máj 2003, ktorú aj v tento stanovený deň vykonal a príklep udelil sťažovateľovi spoločne s jeho manželkou.

Sťažovatelia ako vydražiteľia doplatili vydraženú cenu do rúk súdneho exekútora 23. mája 2003.

Proti udelenému príklepu podali námietky Ing. M. B. a manžel povinnej ako spoluvlastník nehnuteľností.

Okresný súd uznesením z 11. júla 2003 rozhodol o podaných námietkach tak, že námietky proti znaleckému posudku, ako aj námietky proti udeleniu príklepu zamietol. Zároveň schválil príklep udelený na dražbe nehnuteľností konanej 19. mája 2003 pre sťažovateľov ako vydražiteľov v sume 2 187 000 Sk.

Proti výroku o príklepe bolo podané v zákonnej lehote odvolanie a vec bola za účelom rozhodnutia o odvolaní postúpená krajskému súdu.

Porušenie svojich označených základných práv vidia sťažovatelia v tom, že do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu im nebolo doručené rozhodnutie krajského súdu o odvolaní, v dôsledku čoho ich vec nebola právoplatne ukončená a príklep nenadobudol právoplatnosť. Na základe tejto skutočnosti sťažovatelia nemohli započat' renováciu a rekonštrukciu vydražených nehnuteľností, ani ju prenajať za účelom podnikania. V konaní s priet'ahmi v postupe okresného súdu, ako aj krajského súdu sťažovatelia vidia porušenie základných ústavných práv a bola im tým spôsobená materiálna škoda.

Sťažovatelia poukazujú aj na to, že iniciovali odstránenie priet'ahov na krajskom súde, napriek tomu im rozhodnutie nebolo doručené.

Sťažovatelia v tejto súvislosti žiadajú, aby ústavný súd deklaroval porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. Er 1674/99, Ex 256/99, ako aj krajským súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 10 CoE 79/03, priznal im primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania v zatiaľ nevyčíslenej výške.

II.

V okolnostiach prípadu ústavný súd zo sťažnosti sťažovateľov a z vyžiadaného spisového materiálu okresného súdu vedeného pod sp. zn. Er 1674/99, Ex 256/99 zistil tento skutkový stav:

Spoločnosť AGRA, s. r. o., M. ako oprávnená sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdnemu exekútorovi 5. októbra 1999 domáhala vymoženia peňažnej pohľadávky vo výške 2 100 000 Sk voči povinnej z titulu uznesenia okresného súdu sp. zn. 9 C 121/99 z 10. augusta 1999 vykonateľného 25. augusta 1999.

Na základe uvedeného exekučného titulu po podaní návrhu oprávnenej na exekúciu a vydaní poverenia na výkon exekúcie okresným súdom upovedomil poverený súdny exekútor účastníkov konania o začatí exekúcie. Upovedomenie o začatí exekúcie bolo povinnej doručené 22. februára 2000. Podľa upovedomenia mala byť exekúcia vykonaná viacerými spôsobmi, a to prikázaním pohľadávky z účtu v banke, predajom hnutelných vecí a predajom nehnuteľností patriacich do spoluvlastníctva povinnej (s jej manželom) zapísaných (...)a vedených v Správe katastra Dunajská Streda.

Okrem povinnej bolo upovedomenie o začatí exekúcie doručené oprávnenej, spoluvlastníkovi nehnuteľností a Okresnému úradu Dunajská Streda, katastrálnemu odboru. V upovedomení o začatí exekúcie zakázal súdny exekútor povinnej v súlade s § 47 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku nakladať s majetkom, ktorý podlieha exekúcii.

Exekučné príkazy na predaj predmetných nehnuteľností, ktoré súdny exekútor vydal 6. marca 2000, boli povinnej doručené 9. a 10. januára 2002 (prostredníctvom polície).

Ohliadka nehnuteľností sa konala 10. januára 2002 za účasti znalca, povinnej a jej manžela ako spoluvlastníka. Následne súdny znalec vyhotovil 19. februára 2002 znalecký

posudok, podľa ktorého cena podľa cenového predpisu bola zistená vo výške 1 602 260 Sk a trhová cena 2 187 000 Sk.

Za účelom vykonania dražby predmetných nehnutenosti určil súdny exekútor dražobnou vyhláškou z 25. júla 2002 termín dražby na 30. august 2002, ktorá sa napokon neuskutočnila z dôvodu, že dražobn vyhláška nebola do termínu dražby doručená povinnej a spoluvlastníkovi. Dôvodmi nekonania dalších dražieb stanovených na 1. október 2002, 15. november 2002, 14. január 2003 a 14. apríl 2003 boli neprihlasenie žiadneho záujemcu v prvom prípade, podané námietky Prvou stavebnou sporitelňou, a. s., B. proti znaleckému posudku v druhom prípade, o ktorých musel rozhodnúť okresný súd (uznesenie sp. zn. Er 1674/99 zo 14. novembra 2002), podané námietky exekútorom JUDr. J. F. proti znaleckému posudku v tretom prípade, o ktorých musel rozhodnúť okresný súd (uznesenie sp. zn. Er 1674/99 z 24. februára 2003) a predložené nájomnej zmluvy Ing. B. (uzavretej s povinnou) v štvrtom prípade.

Dražobnou vyhláškou zo 14. apríla 2003, ktorá bola doručená všetkým dotknutým subjektom, bol určený termín dražby na 19. mj 2003. Napriek námietkam proti znaleckému posudku podaným Ing. B. súdny exekútor dražbu určenú na 19. mj 2003 vykonal. Podľa zápisnice z dražby bol príklep udelený sažovatelom. Podľa oznámená súdneho exekútora v návrhu na schválenie príklepu udeleného pri dražbe nehnutenosti adresovanému okresnému súdu sažovateia ako vydražitelia doplatili draženu cenu do rúk súdneho exekútora v hotovosti 23. mája 2003.

Proti udelenému príklepu podali námietky Ing. B. a manžel povinnej ako spoluvlastník draženych nehnutenosti.

Okresný súd o námietkach povinného a o schválení udeleného príklepu rozhodol uznesením sp. zn. Er 1674/99, Ex 256/99 z 11. júla 2003.

Proti výroku predmetného uznesenia okresného súdu o príklepe podala povinná, jej manžel ako spoluvlastník draženej nehnuteľnosti a Ing. B. 18. septembra 2003 odvolanie.

Spisový materiál bol za účelom rozhodnutia o podanom odvolaní vyexpedovaný z okresného súdu 29. septembra 2003 a krajskému súdu bol doručený 6. októbra 2003.

Krajský súd o odvolaní proti uzneseniu okresného súdu o príklepe rozhodol uznesením sp. zn. 10 CoE 79/03 z 30. apríla 2004 tak, že potvrdil schválenie príklepu udeleného na dražbe nehnuteľností konanej 19. mája 2003 vydražiteľom J. S. a manželkou Z. S. Zároveň odmietol odvolanie Ing. M. B. z dôvodu podania odvolania neoprávnenou osobou. Okresnému súdu bolo predmetné rozhodnutie o odvolaní doručené 4. októbra 2004 a sťažovateľom bolo doručené 25. októbra 2004.

III.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných prietahov (...).

Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označili sťažovatelia, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou,

porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (III. ÚS 199/02, I. ÚS 140/03).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa označeného článku ústavy, ku ktorému malo dôjsť v exekučnom konaní sp. zn. Er 1674/99, Ex 256/99 z dôvodu, že podľa sťažovateľov v súvislosti s im udeleným príklepom na dražbe nehnuteľností konanej 19. mája 2003, hoci okresný súd vydal uznesenie o schválení príklepu 11. júla 2003, krajský súd nerozhodol o odvolaní voči príklepu ani do jedného roka po vykonaní príklepu. Týmto postupom tak uvedené súdy porušili označené ústavné právo sťažovateľov.

Ústavný súd pri skúmaní, či v okolnostiach prípadu došlo k porušeniu sťažovateľmi označených ústavných práv okresným súdom a krajským súdom, neposudzoval celé exekučné konanie sp. zn. Er 1674/99, Ex 256/99 (ktoré začalo v roku 1999 podaním návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi), ale len relatívne samostatné konanie o schválení príklepu vedené na okresnom súde pod sp. zn. Er 1674/99, Ex 256/99, ako aj konanie o odvolaní proti rozhodnutiu prvostupňového súdu vedené na krajskom súde pod sp. zn. 10 CoE 79/03, pretože práve to je predmetom sťažnosti sťažovateľov. Sťažovatelia nevystupujú v predmetnom exekučnom konaní ani ako oprávnení ani ako povinní (na iné úkony v predmetnej exekúcii nie sú preto aktívne legitimovaní), v rámci speňažovania majetku postihnutého exekúciou na dražbe konanej 15. mája 2003 sa stali vydražiteľmi udelením príklepu súdnym exekútorom, o schválení ktorého rozhodoval okresný súd a v odvolacom konaní krajský súd. Z uvedeného dôvodu ústavný súd v uvedenom rozsahu vec ďalej skúmal a rozhodol v nej.

Pokiaľ ide o tvrdené porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. Er 1674/99, Ex 256/99, ústavný súd posúdil sťažnosť sťažovateľov ako zjavne

neopodstatnenú z dôvodu, že namietaný postup okresného súdu nemožno považovať za porušenie práva garantovaného v citovanom článku ústavy.

Z prehľadu procesných úkonov, ktorý si ústavný súd zadovážil z okresného súdu, vyplýva, že okresný súd vo veci sťažovateľov konal priebežne a primeraným tempom, keď o námietkach proti znaleckému posudku na cenu dražených nehnuteľností (podaných manželom povinnej a Ing. B.) a o návrhu súdneho exekútora na schválenie príklepu udelenému v prospech sťažovateľov na dražbe konanej 19. mája 2003 rozhodol uznesením sp. zn. Er 1674/99, Ex 256/99 z 11. júla 2003. Keďže proti výroku predmetného uznesenia okresného súdu o príklepe podala povinná, jej manžel ako spoluvlastník draženej nehnuteľnosti a Ing. B. 18. septembra 2003 odvolanie, celú spisovú dokumentáciu za účelom rozhodnutia o podanom odvolaní okresný súd bez zbytočného odkladu 29. septembra 2003 vyexpedoval krajskému súdu, ktorému bolo odvolanie doručené 6. októbra 2003.

Krajský súd uznesením sp. zn. 10 CoE 79/03 z 30. apríla 2004 uznesenie súdu prvého stupňa o schválení príklepu potvrdil. V odvolacom konaní postupom podľa ustanovenia § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, sa odvolací súd musel vysporiadať s námietkou povinnej, že v čase vykonania dražby nebolo rozhodnuté o námietkach Ing. B. proti znaleckému posudku, že záložný veriteľ nedal k dražbe nehnuteľností súhlas a že dražba nehnuteľností bola vykonaná na základe znaleckého posudku staršieho ako jeden a pol roka, teda so skutočnosťami zložitými najmä po skutkovej stránke. Predmetné uznesenie krajský súd doručil okresnému súdu až 4. októbra 2004. Podľa sťažovateľov im rozhodnutie o odvolaní nebolo doručené ani do podania sťažnosti ústavnému súdu.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu sa otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy krajským súdom, skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého prípadu najmä podľa týchto troch kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. II. ÚS 26/95). Z judikatúry ústavného súdu ďalej

vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 23/03, I. ÚS 61/03, I. ÚS 111/03).

Priet'ahy v konaní, ktorých intenzita dovoľuje ústavnému súdu vysloviť porušenie základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, nemožno vyjadriť všeobecne pre všetky prípady. Pri posudzovaní a rozhodovaní o zbytočných priet'ahoch v konaní je potrebné zohľadniť špecifiká každého jednotlivého prípadu so zohľadnením predmetu konania. Nielen dĺžka lehoty nečinnosti alebo neefektívnej činnosti príslušného orgánu, ale aj okolnosti a povaha preskúmaného prípadu ovplyvňujú preto rozhodnutie ústavného súdu o zbytočných priet'ahoch v konaní s cieľom poskytnutia reálnej súdnej ochrany v rozumnom čase (II. ÚS 8/01, II. ÚS 32/02). Tú v okolnostiach prípadu (schválenie príklepu v dražbe a v súvislosti s tým nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam) ústavný súd nepovažoval za takú, aká si vyžaduje mimoriadny ohľad a starostlivosť súdu, ako sú napr. nároky týkajúce sa maloletých, väzobné veci, pracovnoprávne, dotýkajúce sa existenčných záujmov sťažovateľa.

Z tohto hľadiska ústavný súd pristupoval k hodnoteniu postupu krajského súdu v prerokovávanej veci. Hoci celková doba namietaného postupu krajského súdu v konaní o odvolaní proti schválenému príklepu (11 mesiacov), keď tento vo veci rozhodol po šiestich mesiacoch od doručenia veci (v okolnostiach prípadu ústavný súd uznáva, že preštudovanie odvolania, predloženej spisovej dokumentácie a zvolenie vhodného postupu súdu vo veci si pri rozhodovaní bez nariadenia pojednávania vyžadujú určitú dobu) a až po ďalších piatich mesiacoch doručil vyhotovené rozhodnutie prvostupňovému súdu (štvormesačná nečinnosť vzhľadom na zákonnú 30-dňovú lehotu na vyhotovenie súdneho rozhodnutia podľa § 158 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku), je síce dlhá, ale nedosahuje takú intenzitu priet'ahov v jej priebehu, že by ich bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd nepovažoval ani postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 CoE 79/03 z hľadiska naplnenia základného práva

sťažovateľov na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy za zjavne neodôvodnený (majúci charakter zbytočného prietahu v konaní).

Preto je sťažnosť sťažovateľov zjavne neopodstatnená. Zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti nemožno odstrániť. Preto sa ústavný súd ani nezaoberal ich ďalšími návrhmi uvedenými v sťažnosti.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. januára 2005